

T.C.
DANI TAY
ONÜÇÜNCÜ DA RE
Esas No:2022/534
Karar No:2022/3642

TEMY Z EDEN (DAVACI) : enpiliç Gıda Sanayi A. .
VEK L : Av. smail Yılmaz ASLAN
Gazi Umur Pa a Sokak, Bimar Plaza, No:38/7-8
Balmumcu-Be ikta / STANBUL

KAR I TARAF (DAVALI) : Rekabet Kurumu
Üniversiteler Mah., 1597. Cad., No:.9
Bilkent-Çankaya/ANKARA (35495-15945-49388) UETS
VEK L : Av. Esmâ TEMEL - Aynı adreste

STEM N KONUSU : Ankara Bölge dare Mahkemesi 8. dari Dava Dairesi'nin 05/11/2021 tarih ve E:2021/269, K:2021/1579 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜREC :

Dava konusu istem: Rekabet Kurumu (Kurum) tarafından piliç eti üretiminde faaliyet gösteren te ebbüslerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlâl ettikleri iddiasıyla yürütülen soru turma neticesinde, davacının "09/03/2016 – 21/07/2017 tarihleri arasında fiyat düzeyini birlikte belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl etti inden" bahisle 25.118.782,03-TL idari para cezasıyla cezalandırılmasına ili kin 13/03/2019 tarih ve 19-12-/155-70 sayılı Rekabet Kurulu (Kurul) kararının iptali istenilmi tir.

Ik Derece Mahkemesi kararının özeti: Ankara 6. dare Mahkemesi'nce verilen 25/11/2020 tarih ve E:2020/547, K:2020/1872 sayılı kararda; piliç eti üretimi alanında faaliyet gösteren te ebbüsler hakkında gerçekte tirilen soru turma sonucunda hazırlanan soru turma raporu kapsamında toplanan ve elde edilen bilgi ve belgelere dayalı olarak dava konusu i lemin tesis edildi i; dava konusu i lemin eksik ve yetersiz inceleme sonucunda tesis edildi i, savunma hakkının kısıtlandı ı ve fiyat analizlerinin yeterli düzeyde yapılmadı ı, Kurul içtihatlarına, e itlik, hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkelerine aykırı davranıldı ı iddialarının soyut nitelikte oldu u ve bu iddiaları destekler nitelikte dosya kapsamına bilgi ve belge sunulmadı ı, kaldı ki, davalı idare tarafından dosyaya sunulan bilgi ve belgelerin incelenmesinden, yeterli fiyat analizlerinin yapıldı ı, etkin ve yeterli düzeyde incelemenin gerçekte tirildi i, davacı irketin savunma hakkını kısıtlayacak nitelikte herhangi bir eylem ve i lemin mevcut olmadı ı, sözlü savunma hakkının tanındı ının anla ıldı ı, idari para cezasının hatalı hesaplandı ı iddiasının de erlendirilmesinden, hesaplamaların nasıl yapıldı ı ve esas alınan de erlerin do ru oldu u hususunun sabit oldu u, davalı idare tarafından bu iddiaya yönelik olarak savunma dilekçesi ve eklerinde gerekli açıklamaların yapıldı ının anla ıldı ı, soru turma sürelerine uyulmadı ı yönündeki iddianın de erlendirilmesinden, dava konusu i lem tesis edilirken ek görü yazılarının alındı ı, soru turmanın hızlandırılması için gerekli bilgi

T.C.

DANI TAY
ONÜÇÜNCÜ DA RE
Esas No:2022/534
Karar No:2022/3642

ve belgelerin toplanıldı ı, ya anan kısa süreli gecikmenin i in esasına etki eder nitelikte olmadı ı, nitekim, Danı tay dari Dava Daireleri Kurulu'nun 17/10/1997 tarih ve E:1995/769, K:1997/525 sayılı kararı ile Danı tay Onüçüncü Dairesi'nin 11/11/2015 tarih ve E:2011/2642, K:2015/3821 sayılı kararının da bu yönde oldu u, tekerrür müessesesinin yanlı oldu u ve tekerrüre esas alınan cezaya ili kin i lemin yargı süreci devam ederken bu husus gözetilmeden tekerrür hükümlerinin uygulandı ı iddiasının de erlendirilmesinden, tekerrüre esas eylem ve cezaların takdirde a ırla tırıcı neden oldu u ve tekerrüre esas alınabilme için yargı sürecinin tamamlanıp kararın kesinle mesinin gerekli olmadı ı, dolayısıyla tekerrüre esas olan ceza, her ne kadar yargı süreci sonucunda 24/04/2019 tarihinden (idari para cezası tesis edilen 13/03/2019 tarihinde) sonra kesinle mi ise de kesinle me artı aranmadı ından ötürü bu hususun da hukuken kabul edilebilir olmadı ı, uyumlu eylemin mevcut olmadı ına ve delillerin ispat gücüne haiz olmadı ına yönelik iddianın de erlendirilmesinden, davacı irketin ve aynı piyasada faaliyet gösteren di er (rakip) irketlerin yaptı ı uygulamaların uyumlu eylem niteli inde oldu unun sabit oldu u, bu hususta elde edilen bilgi ve belgelerin eylemin gerçekle ti ini kanıtlar nitelikte oldu u ve davacı irketin aksi yöndeki iddialarının dayanaksız bulundu u, di er taraftan, mevcut tüm delillerin bir bütün olarak de erlendirilmek suretiyle idari para cezasının verildi i anla ıldı ından, dava konusu i lemde hukuka aykırılık bulunmadı ı sonucuna varılmı tır.

Belirtilen gerekçelerle dava konusu i lem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmi tir.

Bölge dare Mahkemesi kararının özeti: Ankara Bölge dare Mahkemesi 8. dari Dava Dairesi'nce; istinaf ba vurusuna konu dare Mahkemesi kararının usul ve hukuka uygun oldu u ve davacı tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sa layacak nitelikte görülmedi i belirtilerek 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca istinaf ba vurusunun reddine karar verilmi tir.

TEMY Z EDEN N DD ALARI : Davacı tarafından, dosyada bulunan delillerin ispat standardı bakımından yetersiz oldu u, haklarında ceza uygulanmayan te ebbüsler için de geçerli olan delillerin bazı te ebbüsler yönünden ihlâl dayanak alınmasının hukuka aykırı oldu u, piyasa artlarına uygun olarak sergilenen davranı ların ihlâl dayanak yapıldı ı, sunulan analizlerin ciddiye alınmamı olmasının Kurul kararını hukuka aykırı hale getiren bir eksiklik oldu u, ihlâlin süresinin hatalı hesaplandı ı, kendileriyle alakalı olmayan belgelerden yola çıkılarak ihlâlin süresinin bir yıldan uzun oldu u tespitinde bulunuldu u, ihlâl dayanak yapılan belgelerin gerçek durumu yansıtmadı ı, delillerle fiili durumun örtü memesine ra men uyumlu eylem isnadında bulunuldu u ileri sürülmektedir.

KAR I TARAFIN SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, dava konusu i lem hukuka uygun oldu u belirtilerek istemin reddi gerekti i savunulmu tur.

DANI TAY TETKİK HÂKİM AHMET ASYA'NIN DÜ ÜNCES : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge dare Mahkemesi kararının onanması gerekti i dü ünülmektedir.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Danı tay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gere i görü üldü:

HUKUK DE ERLEND RME :

24/06/2020 tarih ve 31165 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 7246 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda De i iklik Yapılmasına Dair Kanun ile getirilen düzenlemelerin davacının lehine olup olmadığı ; ba ka bir anlatımla, "taahhüt sunulması" bir rekabet sorunu söz konusu oldu unda cezasızlık sebebi olarak, "uzla ma müessesesi" ise ihlâlin varlığı ile kapsamını kabul eden te ebbüs veya te ebbüs birlikleri için cezada indirim sebebi olarak görüldü ünden, anılan düzenlemelerin ihlâl tespiti dolayısıyla idarî para cezası uygulanmasına karar verilmi bir Kurul kararına karşı açılan davada uygulanıp uygulanmayacağı nın açıklığı a kavu turulması gerekmektedir.

7246 sayılı Kanunun 9. maddesiyle 4054 sayılı Kanunun 43. maddesinde yapılan de i iklikler ile, yürütülmekte olan bir önara tırma ya da soru turma sürecinde Kanun'un 4. veya 6. maddesi kapsamında ortaya çıkan rekabet sorunlarının giderilmesine yönelik olarak ilgili te ebbüs ya da te ebbüs birliklerince **taahhüt** sunulabilece i, Kurul'un söz konusu taahhütler yoluyla rekabet sorunlarının giderilebilece ine kanaat getirirse bu taahhütleri ilgili te ebbüs ya da te ebbüs birlikleri açısından ba layıcı hâle getirerek soru turma açılmamasına veya açılmı bulunan soru turmaya son verilmesine karar verebilece i, rakipler arasında fiyat tespiti, bölge veya mü teri payla ımı ya da arz miktarının kısıtlanması gibi açık ve a ır ihlâllerle ilgili olarak taahhütün kabul edilmeyece i; soru turmaya ba lanmasından sonra Kurul'un, ilgililerin talebi üzerine veya re'sen, soru turma sürecinin hızlı bitirilmesinden do acak usûlî faydaları ve ihlâlin varlığı na veya kapsamına ili kin görü farklılıklarını göz önüne alarak **uzla ma** usûlünü ba latabilece i, Kurul'un, hakkında soru turma ba latılan ve ihlâlin varlığı ile kapsamını kabul eden te ebbüs veya te ebbüs birlikleri ile soru turma raporunun tebli ine kadar uzla abilece i, uzla ma sonucunda idarî para cezasında yüzde yirmi be e kadar indirim uygulanabilece i kurala ba lanmıştır.

Söz konusu düzenlemede hem taahhüt hem de uzla ma müesseselerinin uygulanabilmesinin temel artı, bir ihlâlin henüz tespit edilmemi olması ve Kurul'un bu konudaki takdir yetkisidir. hlâlin tespit edildi i hâllerde bir rekabet sorunundan ve devam eden bir soru turmadan bahsedilemeyece inden **taahhüde** ili kin yeni kuralın; soru turma raporu tebli edildi inden ve Kurul tarafından ihlâlin varlığı ve kapsamı tespit edildi inden, lehe düzenleme oldu undan bahisle **uzla maya** ili kin kuralların bu davada uygulanması mümkün de ildir.

T.C.
DANI TAY
ONÜÇÜNCÜ DA RE
Esas No:2022/534
Karar No:2022/3642

Bölge dare Mahkemesi kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkün oldu undan, temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemi tir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin reddine,

2. Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddine ili kin dare Mahkemesi kararına yönelik olarak yapılan istinaf ba vurusunun reddi yolundaki Ankara Bölge dare Mahkemesi 8. dari Dava Dairesi'nin 05/11/2020 tarih ve E:2021/269, K:2021/1579 sayılı temyize konu kararında, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadı ından, anılan Bölge dare Mahkemesi kararının **ONANMASINA,**

3. Temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına,

4. Posta giderleri avansından artan tutarın davacıya iadesine,

5. 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 50. maddesi uyarınca, bu onama kararının taraflara tebli ini ve bir örne inin de Ankara Bölge dare Mahkemesi 8. dari Dava Dairesine gönderilmesini teminen dosyanın Ankara 6. dare Mahkemesine gönderilmesine, 12/10/2022 tarihinde kesin olarak oyçoklu uyla karar verildi.

Ba kan
Nevzat
ÖZGÜR

Üye
Süleyman Hilmi
AYDIN

Üye
Iker
SERT

Üye
Fatih Mehmet
ALKI
(X)

Üye
Tayyibe
KAYCIO LU

(X) KAR I OY :

Dava; aralarında davacı irketinde bulundu u piliç eti üretiminde faaliyet gösteren te ebbüslerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlâl ettikleri iddiasıyla yürütülen soru turma neticesinde, davacının "09/03/2016 – 21/07/2017 tarihleri arasında fiyat düzeyini birlikte belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl etti inden" bahisle idari para cezasıyla cezalandırılmasına ili kin 13/03/2019 tarih ve 19-12-/155-70 sayılı Rekabet Kurulu (Kurul) kararının iptali istemiyle açılmış tır.

7246 sayılı Kanun'un 9. maddesiyle 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinde yapılan de i iklikler ile yürütülmekte olan bir önara tırma ya da soru turma sürecinde Kanun'un 4. veya 6. maddesi kapsamında ortaya çıkan rekabet sorunlarının giderilmesine yönelik olarak ilgili te ebbüs ya da te ebbüs birliklerince **taahhüt** sunulabilece i, Kurul'un söz konusu taahhütler yoluyla rekabet sorunlarının giderilebilece ine kanaat getirirse bu taahhütleri ilgili te ebbüs ya da te ebbüs birlikleri açısından ba layıcı hâle getirerek soru turma açılmamasına veya açılmış bulunan soru turmaya son verilmesine karar verebilece i, rakipler arasında fiyat tespiti, bölge veya mü teri payla ımı ya da arz miktarının kısıtlanması gibi açık ve a ır ihlallerle ilgili olarak taahhütün kabul edilmeyece i; soru turmaya ba lanmasından sonra Kurul'un, ilgililerin talebi üzerine veya re'sen, soru turma sürecinin hızlı bitirilmesinden do acak usuli faydaları ve ihlâlin varlı ına veya kapsamına ili kin görü farklılıklarını göz önüne alarak **uzla ma** usulünü ba latabilece i, Kurul'un, hakkında soru turma ba latılan ve ihlâlin varlı ı ile kapsamını kabul eden te ebbüs veya te ebbüs birlikleri ile soru turma raporunun tebli ine kadar uzla abilece i, uzla ma usulü sonucunda idari para cezasında yüzde yirmi be e kadar indirim uygulanabilece i düzenlenmi tir.

Öncelikle, söz konusu düzenlemelerin dava konusu uyu mazlık bakımından davacının lehine olup olmadığı tespiti edilmelidir. Dava konusu olay bakımından, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun yaptır ı atıf nedeniyle uygulanması gereken 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve dolayısıyla 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama ekli Hakkında Kanun'un "Lehe olan hükümlerin uygulanmasında usul" ba lıklı 9. maddesinin 3. fıkrasına göre, "lehe olan hüküm, önceki ve sonraki kanunların ilgili bütün hükümleri olaya uygulanarak, ortaya çıkan sonuçların birbirleriyle kar ıla tırılması suretiyle belirlenmesi" gerekti inden, dava konusu olayda davacıya idari para cezası verildi i, ancak davacı tarafından verilecek taahhüdün kabul edilmesi hâlinde hakkında herhangi bir para cezasına hükmedilmeyece i, uzla ma sürecinin i letilmesi hâlinde ise davacıya verilecek idari para cezasından yüzde yirmi be oranında indirim yapılabilece i dikkate alındı ında, dava konusu uyu mazlık bakımından 7246 sayılı Kanun'un 9. maddesiyle 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinde yapılan de i ikliklerin davacının lehine oldu u konusunda herhangi bir duraksama bulunmamaktadır.

T.C.
DANI TAY
ONÜÇÜNCÜ DA RE
Esas No:2022/534
Karar No:2022/3642

Anayasa'nın 38. maddesinin 1. fıkrasında "Kimse, ... kanunun suç saymadı ı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz."; 3. fıkrasında da "Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur." ifadesine yer verilmek suretiyle suç ve cezaların kanunili i prensibi benimsenmi tir. Anayasa'nın 38. maddesinde yer alan "suçta ve cezada kanunilik" ve temelde hukuk devleti ilkesi uyarınca hangi eylemlerin yasaklandı ının ve bu yasak eylemlere verilecek cezaların ku kuya yer bırakmayacak biçimde kanunda gösterilmesi, buna ili kin kanunun açık, anlaşılır ve sınırlarının belli olması gerekir. Bununla birlikte, kabahat oldu unda tereddüt bulunmayan, 4054 sayılı Kanun'da düzenlenen idari para cezasının "cezai" nitelikte olup olmadığı ve anılan prensibe tâbi olup olmadığı incelendi inde, Anayasa Mahkemesi kararlarında bu hususun tartışıldı ı ve bunların cezai nitelikte oldu u sonucuna ula ıldı ı anlaşılmaktadır. (*Anayasa Mahkemesi'nin 11/06/2009 tarih ve E.2007/115, K.2009/80 sayılı kararı, 17/6/2020 tarihli Onmed Tıbbi Ürünler Paz. ve Dı Tic. Ltd. ti., Ba vuru No: 2016/8342 kararı*)

Suçta ve cezada kanunilik ilkesi, hukuk devletinin kurucu unsurlarındandır. Kanunilik ilkesi, genel olarak bütün hak ve özgürlüklerin düzenlenmesinde temel bir güvence olu turmanın yanı sıra, suç ve cezaların belirlenmesi bakımından özel bir anlam ve öneme sahip olup, bu kapsamda ki ilerin kanunen yasaklanmamı veya yaptırıma ba lanmamı fiiller dolayısıyla keyfî bir ekilde suçlanmaları ve cezalandırılmaları önlenmekte; buna ek olarak suçlanan ki inin lehine olan düzenlemelerin geriye etkili olarak uygulanması sa lanmaktadır. (*Anayasa Mahkemesi'nin 15/04/2014 tarihli Karlis A. ., Ba vuru No: 2013/849 kararı*)

Anılan hususlar birlikte de erlendirildi inde; lehe kanunun uygulanmasının Anayasa'da teminat altına alınan suçta ve cezada kanunilik ile hukuk devleti ilkesi çerçevesinde anayasal bir zorunluluk oldu u, buna göre suçun i lendi i tarihte yürürlükte olan ceza kuralı ile kesin bir hükmün verilmesinden önce kabul edilen bir ceza kuralı farklı ise hâkimin sanı ın lehine olan ceza kuralını uygulaması gerekti i, kanun koyucunun bu ilkenin hilafına bir düzenleme yapamayaca ı, nitekim Anayasa Mahkemesi'nin 11/04/2019 tarih ve E.2019/9, K.2019/27 sayılı kararının da bu yönde oldu u anlaşılmaktadır.

Bu itibarla; 7246 sayılı Kanun'un 9. maddesiyle 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinde taahhüt müessesinin uygulanması için "*yürütölmekte olan bir önara tırma ya da soru turma sürecinden*"; uzlaşma müessesesi için "*soru turma raporunun tebli ine kadar uzlaşabilece i*" gibi zaman bakımından uygulamaya ili kin düzenlemelere yer verilmi se de, hukuka uygun ve anayasal ilkeler çerçevesinde yorumlandı ında, söz konusu düzenlemelerin; Kanun yürürlü e girdikten sonraki süreçte ortaya çıkan ihlâl iddiaları ve bunların soru turulmasına ili kin sürece ili kin oldu u, yoksa anılan ifadelerle, evrensel bir hukuk kaidesi olan lehe kanunun, geçmi e etkili olarak uygulanmasının herhangi bir suretle engellenmesinin söz konusu olmadığı anlaşılmaktadır. Aksi bir yorumun, Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda anılan içtihatlarına ve hukuka aykırı olaca ı dü ünölmektedir.

T.C.
DANI TAY
ONÜÇÜNCÜ DA RE
Esas No:2022/534
Karar No:2022/3642

Bununla birlikte, söz konusu düzenlemelerde taahhüt ve uzla mayı kabul edip etmemekte Kurula takdir yetkisi tanınmı olup, Kurulun lehe düzenleme niteli inde olan kuralları dava konusu uyu mazlı a uygulama noktasında takdir yetkisini kullanabilmesi için dava konusu Kurul kararının iptaline ihtiyaç bulunmaktadır. Aksi bir yakla ımın, idari yargı yetkisinin, idarenin takdir hakkını kullanmasına engel olabilece i de erlendirilmektedir.

Tüm bu hususlar bir arada de erlendirildi inde, 7246 sayılı Kanun'un 9. maddesiyle 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesine eklenen düzenlemeler uyarınca taahhüt ve uzla ma müesseselerinin, lehe kanun niteli i ta ıdı ndan, davacıya da uygulanması gerekti inden, davacı hakkında lehe kanun hükmü dikkate alınarak yeniden bir karar verilmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, davanın reddi yolundaki dare Mahkemesi kararına yönelik olarak yapılan istinaf ba vurusunun reddi yolundaki Ankara Bölge dare Mahkemesi kararının bozulması gerekti i oyu ile karara katılmıyorum.

Üye

Fatih Mehmet ALKI